

Διάγραμμα Μαθήματος

Κωδικός Μαθήματος	Τίτλος Μαθήματος	Πιστωτικές Μονάδες ECTS
EDUC-500	Φιλοσοφικές Διαστάσεις στην Εκπαίδευση	9
Προαπαιτούμενα	Τμήμα	Εξάμηνο
Κανένα	Παιδαγωγικών Σπουδών	Χειμερινό/Εαρινό
Κατηγορία Μαθήματος	Γνωστική Πεδίο	Γλώσσα Διδασκαλίας
Επιλογής	Θεωρητικές Βάσεις στην Εκπαίδευση	Ελληνική
Επίπεδο Σπουδών	Διδάσκων	Έτος Σπουδών
2 ^{ος} Κύκλος	Δρ Αλέξιος Πέτρου	1 ^ο ή 2 ^ο
Μέθοδος Διδασκαλίας	Πρακτική Άσκηση	Συναπαιτούμενα
Προσωπική Επικοινωνία	N/A	Κανένα

Στόχοι του μαθήματος

Οι βασικοί στόχοι του μαθήματος είναι ο φοιτητής να:

- να αποκτήσει βασικές γνώσεις για σημαντικές φιλοσοφικές έννοιες και να γίνει κριτική αξιολόγηση των επιπτώσεών τους στο χώρο της εκπαίδευσης.
- να έρθει σε επαφή με τα κυριότερα ζητήματα που αφορούν στην πολιτική και κοινωνική ζωή και να αντιληφθεί τις προεκτάσεις τους στην εκπαίδευση.
- να κάνει σύγκριση και κριτική ανάλυση των θεωριών πάνω στις οποίες έχουν οικοδομηθεί βασικές ιδέες και ζητήματα για την παιδεία και την εκπαίδευση.

Μαθησιακά αποτελέσματα

Με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές θα είναι σε θέση να:

1. Γνωρίζουν τα κυριότερα επιχειρήματα των υποστηρικτών της εφαρμογής των αρχών της αγοράς στην εκπαίδευση, αλλά και το σκεπτικό των επικριτών της εφαρμογής των εν λόγω αρχών στην εκπαίδευση, αποδίδοντας κυρίαρχη σημασία στη διατήρηση του πρωταρχικού χαρακτήρα της εκπαίδευσης.
2. Προσδιορίζουν τη βασική επιχειρηματολογία της φιλελεύθερης και της κοινοτιστικής θεωρίας και να συζητά τον τρόπο που οι πολιτικές θεωρίες διαμορφώνουν ιδεώδη που επηρεάζουν τη σκέψη μας αναφορικά με το ρόλο του κράτους στην εκπαίδευση. Ακόμη να μπορεί κρίνει τα επιχειρήματα που παρουσιάζει η φιλελεύθερη εκπαιδευτική πολιτική και να στοιχειοθετεί τη δική του άποψη για την ορθότητα ή όχι των επιχειρημάτων
3. Ορίζουν το φαινόμενο της παγκοσμιοποίησης, να έχει μια καθαρότερη εικόνα της σημερινής παγκόσμιας κατάστασης όχι μόνο για το Δυτικό άνθρωπο αλλά και για το λεγόμενο Τρίτο Κόσμο και να συλλάβει τη σημασία των οικονομικών, πολιτικών, πολιτισμικών, τεχνολογικών και περιβαλλοντικών δεδομένων που συγκροτούν λόγους για τους οποίους η παγκοσμιοποίηση είναι τόσο έντονα στο θεωρητικό προσκήνιο.
4. Εξοικειωθούν με έννοιες-κλειδιά του παγκοσμιοτικού λόγου (και με την ανάλυσή τους)

όπως επικράτεια, έθνος-κράτος, κινητικότητα κ.λπ. και να κατανοήσει τους τρόπους που η εκπαίδευση μπορεί να ανταποκριθεί στις νέες θεωρητικές προκλήσεις.

5. Αναλύουν τους κινδύνους του εθνοκεντρισμού που ελλοχεύουν όταν η προσέγγισή μας στον κοσμοπολιτισμό είναι μονολογική, δηλαδή αφορά στο Εγώ, και να κατανοήσει την ανάγκη για πιο δυναμική εκπαιδευτική παρέμβαση στα παγκόσμια πολιτικά πράγματα.
6. Αποφεύγουν εννοιολογικές συγχύσεις που συχνά συναντάμε ακόμα και στις κυρίαρχες φιλοσοφικές τάσεις διαπραγμάτευσης του έθνους και της αγάπης προς αυτό, ώστε να προβαίνει σε καθαρούς και προσεκτικούς συσχετισμούς του εκπαιδευτικού σχεδιασμού με την πολιτική θεωρία.
7. Αναγνωρίζουν τη χρησιμότητα των πολιτικών αρετών, να σχολιάζει τη σχέση της πολιτειότητας με τον εθνικισμό και την εθνική ταυτότητα και να αναγνωρίζει τη σημασία της διαβούλευσης για τη δημοκρατική πολιτειότητα. Ακόμη, να περιγράφει τη σχέση κοσμοπολιτισμού και πολιτειότητας και να αναγνωρίζει τη σημασία της αγωγής του πολίτη.
8. Γνωρίζουν μέσα από τις φουκωικές θέσεις τις βασικότερες τεχνολογίες, προγράμματα και στρατηγικές μετασχηματισμού της δύναμης, να σχολιάζει τις κυρίαρχες μορφές εκπαιδευτικής καθοδήγησης και να αναγνωρίζει τη σημασία της δια βίου μάθησης και της δια βίου διδασκαλίας.
9. Αναλύουν τις βασικές ιδέες του Lyotard και ιδιαίτερα αυτές που περικλείονται στη *Μεταμοντέρνα Κατάσταση* και να αναγνωρίζει την προσφορά αλλά και τις αδυναμίες των προτάσεων του Lyotard στο πλαίσιο της διδακτικής της επιστήμης.
10. Περιγράφουν τις βασικές έννοιες και αρχές της ηθικής εκπαίδευσης και της διδασκαλίας μέσα στα πλαίσια της εκπαιδευτικής πολιτικής, να αναγνωρίζει τη σχέση της ηθικής με την εκπαίδευση και τη διδασκαλία, να αναγνωρίζει τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της νομιμοποίησης της συμπεριφοράς των συμβαλλόντων στην εκπαίδευση και, τέλος, να συζητά τη σχέση της έννοιας της «πολιτειότητας» με την ηθική και τη διδασκαλία.

Περιεχόμενο του μαθήματος

- Εκπαίδευση και Αγορά
- Φιλελευθερισμός, Κοινοτισμός και Εκπαιδευτική Πολιτική
- Παγκοσμιοποίηση και Εκπαιδευτική Θεωρία
- Ο παγκοσμιοτισμός ως λόγος περί της παγκοσμιοποίησης
- Ο κοσμοπολιτισμός ως ένα πολυδιάστατο ιδεώδες
- Εθνικισμός, πατριωτισμός και κοσμοπολιτισμός
- Δημοκρατική Πολιτειότητα: Το κοινό πλαίσιο και η διαστάσεις της στην εκπαίδευση
- Foucault, Γνώση και Εξουσία: Μετασχηματισμοί της δύναμης στη σύγχρονη εκπαίδευση
- Μεταμοντέρνα Κατάσταση και εκπαίδευση στην επιστήμη
- Ηθική της εκπαίδευσης και της διδασκαλίας

Μαθησιακές δραστηριότητες/διδακτικές μέθοδοι

Παρουσιάσεις, δραστηριότητες, διάλογος, φροντίδα σκέψης.

Μέθοδοι Αξιολόγησης

Διαμορφωτική αξιολόγηση – ανατροφοδότηση, Ατομική εργασία, παρουσίαση, Τελική εξέταση

Απαιτούμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Φιλοσοφικές Διαστάσεις στην Εκπαίδευση	Πέτρου Αλέξιος	Πανεπιστήμιο Λευκωσίας	2008	

Προτεινόμενα Διδακτικά Εγχειρίδια και Συμπληρωματική Βιβλιογραφία:

Τίτλος	Συγγραφέας	Εκδοτικός Οίκος	Έτος	ISBN
Εκπαίδευση και εκπαιδευτική πολιτική: Μεταξύ κράτους και αγοράς	Διονύσης Γράβαρης, Νίκος Παπαδάκης	Σαββάλας	2005	9604230697
Πολιτισμός και αγορά: Για την αυτονομία της πολιτισμικής παραγωγής	Παναγιωτόπουλος Νίκος	Πατάκης	2003	9601609873
Ο Φιλελευθερισμός και τα όρια της δικαιοσύνης	M. J. Sandel Επιμέλεια: Γρηγόρης Μολύβας Μετάφραση: Κατερίνας Γεωργοπούλου	Πόλις	2003	9608132924
Αυτοκρατορία	Michael Hardt, Antonio Negri Μετάφραση: Νεκτάριος Καλαϊτζής	Scripta	2002	9607909453
Υπέρ Πατρίδος: Πατριωτισμός ή Κοσμοπολιτισμός	Martha C. Nussbaum, Kwame Anthony Appiah, Benjamin R. Barber, κ.ά.	Scripta	1999	9789607909169
Η εποχή των μεταβάσεων	Jürgen Habermas μετάφραση:	Scripta	2006	9607909747

	Μαρία Τοπάλη, Ελίζα Παπαδάκη επιμέλεια: Βασίλης Βουτσάκης			
Ο τρίτος δρόμος	Giddens, Anthony μετάφραση: Ανδρέας Τάκης,	Πόλις	1998	9607478703
Μετά τον Τρίτο Δρόμο	Giddens, Anthony μετάφραση: Αριστοτελία Πελώνη	Πόλις	2008	9789604352098
Παγκοσμιοποίηση: οι συνέπειες για τον άνθρωπο	μετάφραση: Χρήστος Βαλλιάνος	Πολύτροπον	2004	9608354145
Από τον Πολίτη του Έθνους στον Πολίτη του Κόσμου	Ελένη Κανακίδου, Βούλα Παπαγιάννη	Τυπωθήτω - Δαρδανός	2003	9604020986
Διαπολιτισμικότητα, παγκοσμιοποίηση και ταυτότητες	επιμέλεια: Ελένη Χοντολίδου, Γρηγόρης Πασχαλίδης, Κυριακή Τσουκαλά, Ανδρέας Λάζαρης	Gutenberg	2008	9789600111996
Democracy and education	John Dewey	Free Press	1916/1997	1511577355
The archaeology of knowledge	Michel Foucault	Harper and Row	1972	0394471180
On some paradoxes of moral education	Peter Gardner	Journal of Philosophy of Education, 15,1	1981	
Paideia: The ideals of Greek culture, Vols, I-III	Werner Jaeger	Oxford University Press	1939	9780195040470

The philosophy of teaching	John Arthur Passmore	Harvard University Press	1980	0674665651
Ethics and education	Richard Stanley Peters	George Allen and Unwin	1966	0043700322
On reconstructing the concept of human potential	John White	Journal of Philosophy of Education, Vol. 20, No 1	1986	
The aims of education	Alfred North Whitehead	The Free Press	1967	0029351804
Remarks on the philosophy of psychology. Vols I-II	Ludwig Wittgenstein	The University of Chicago Press	1980	978-0226904337
Η ιδεολογική σύγχυση και ο δογματικός διαποτισμός των νέων στην ελληνική εκπαίδευση. Λόγος και πράξη, Τόμ. Α	Καζεπίδης Τάσος		1979	
Η παιδεία, το μεγάλο μας πρόβλημα	Παπανούτσος Ευάγγελος	Δωδώνη	1976	9602481056